YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

6 päivänä heinäkuuta 2000 *

Asiassa C-11/99,

jonka Arbeitsgericht Siegen (Saksa) on saattanut EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Margrit Dietrich

vastaan

Westdeutscher Rundfunk

ennakkoratkaisun turvallisuutta ja terveyttä varten näyttöpäätetyölle asetettavista vähimmäisvaatimuksista 29 päivänä toukokuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/270/ETY (viides direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

tarkoitettu erityisdirektiivi) (EYVL L 156, s. 14) 2 artiklan a alakohdan ja 1 artiklan 3 kohdan a alakohdan tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. C. Moitinho de Almeida (esittelevä tuomari) sekä tuomarit R. Schintgen, C. Gulmann, J.-P. Puissochet ja V. Skouris,

julkisasiamies:A. Saggio,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Westdeutscher Rundfunk, edustajanaan asianajaja W. Rebel, Köln,

— Alankomaiden hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön oikeudellinen apulaisneuvonantaja M. A. Fierstra,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja P. Hillenkamp ja oikeudellisessa yksikössä toimiva kansallinen virkamies N. Yerrell,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 24.2.2000 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Arbeitsgericht Siegen on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 7.1.1999 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 18.1.1999, EY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla (josta on tullut EY 234 artikla) kolme ennakkoratkaisukysymystä turvallisuutta ja terveyttä varten näyttöpäätetyölle asetettavista vähimmäisvaatimuksista 29 päivänä toukokuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/270/ETY (viides direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) (EYVL L 156, s. 14) 2 artiklan a alakohdan ja 1 artiklan 3 kohdan a alakohdan tulkinnasta.

2 Nämä kysymykset on esitetty asiassa, jossa kantajana on Dietrich ja vastaajana hänen työnantajansa Westdeutscher Rundfunk (jäljempänä WDR), joka on yleishyödyllinen julkisoikeudellinen yleisradioyhtiö, joka tekee ja lähettää radio- ja televisio-ohjelmia Nordrhein-Westfalenin osavaltion alueelle. Asiassa on kysymys Dietrichin näyttöpäätteen ääressä tekemän päivittäisen työajan rajoittamisesta.

Asiaa koskevat yhteisön oikeussäännöt

3 Toimenpiteistä työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden parantamisen edistämiseksi työssä 12 päivänä kesäkuuta 1989 annetun neuvoston direktiivin 89/391/ETY (EYVL L 183, s. 1) (jäljempänä puitedirektiivi) 2 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tätä direktiiviä sovelletaan kaikkiin sekä julkisiin että yksityisiin toiminnan aloihin (kuten teollisuuteen, maatalouteen, kauppaan, hallintoon, palveluihin, koulutukseen, kulttuuriin, vapaa-ajan toimintaan)."

4 Puitedirektiivin 16 artiklan 1 kohdassa säädetään, että neuvosto antaa erityisdirektiivejä muun muassa liitteessä luetelluilta aloilta, joihin "näyttöpäätetyö" kuuluu.

5 Direktiivin 90/270/ETY 1 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Tässä direktiivissä, joka on viides direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi, säädetään 2 artiklassa olevien määritelmien mukaisesti turvallisuutta ja terveyttä varten vähimmäisvaatimukset näyttöpäätelaitteilla tehtävälle työlle.

2. Direktiivin 89/391/ETY säännöksiä on sovellettava kokonaisuudessaan koko 1 kohdassa tarkoitetulla soveltamisalalla, sanotun rajoittamatta kuitenkaan tässä direktiivissä olevien ankarampien tai erityissäännöksien soveltamista.

3. Tätä direktiiviä ei sovelleta:

a) ajoneuvojen tai koneiden ohjaamoihin tai valvomoihin;

b) kuljetusvälineissä oleviin tietokonejärjestelmiin;

c) pääasiassa yleiseen käyttöön tarkoitettuihin tietokonejärjestelmiin;

d) kannettaviin järjestelmiin, jos niitä ei käytetä työpisteessä tavallista pitempään;

e) laskimiin, kassakoneisiin eikä laitteisiin, joissa on pieni tieto- tai mittanäyttö, joka on tarpeen koneen varsinaista käyttöä varten;

f) sellaisiin perinteisiin kirjoituskoneisiin, joissa on ikkuna rivinäyttöä varten".

6 Saman direktiivin 2 artiklan a alakohdan mukaan kyseisessä direktiivissä tarkoitetaan "näyttöpäätteellä alfanumeerista tai graafista kuvaruutua, käytettävästä näyttöprosessista riippumatta".

7 Direktiivin 90/270/ETY II jaksossa (3—9 artikla) säädetään useista työnantajalle kuuluvista, näyttöpäätetyön turvallisuutta ja työntekijöiden terveynsuojelua koskevista velvollisuuksista.

8 Niiden osalta direktiivin 7 artiklassa, jonka otsikko on "Päivittäinen työnteko", säädetään seuraavaa:

"Työnantajan on suunniteltava työntekijän toiminta siten, että tauot tai toiminnan muutokset keskeyttävät päivittäisen näyttöpäätetyön säännöllisin väliajoin ja vähentävät näyttöpäätetyön aiheuttamaa kuormitusta".

9 Direktiivin 90/270/ETY 11 artiklan mukaan jäsenvaltioiden oli saatettava direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan 31 päivään joulukuuta 1992 mennessä.

Asiaa koskevat kansalliset oikeussäännöt

10 Puite-direktiivi on saatettu osaksi Saksan oikeusjärjestystä Gesetz zur Umsetzung der EG-Rahmenrichlinie Arbeitsschutz und weitere Arbeitsschutz-Richtlinien -nimisellä lailla (työturvallisuudesta annetun EY-puitedirektiivin ja muiden työturvallisuudesta annettujen direktiivien saattamiseksi osaksi kansallista oikeusjärjestystä 7.8.1996 annettu laki) (BGBl. 1996 I, s. 1246).

11 Direktiivi 90/270/ETY on saatettu osaksi Saksan oikeusjärjestystä Verordnung zur Umsetzung von EG-Einzelrichtlinien zur EG-Rahmenrichtlinie Arbeitschutz -nimisellä asetuksella (työturvallisuudesta annetun puite-direktiivin nojalla

annettujen erityisdirektiivien saattamisesta osaksi kansallista oikeusjärjestystä 4.12.1996 annettu asetus) (BGBl. 1996, s. I, s. 1841) ja erityisesti sen 3 artiklalla, jonka otsikkona on "Verordnung über Sicherheit und Gesundheitsschutz bei der Arbeit an Bildschirmgeräten" (turvallisuudesta ja terveydensuojelusta näyttöpäätetyössä annettu asetus, jäljempänä BildscharbV).

12 BildscharbV:ssä tarkoitetaan näyttöpäätteellä sen 2 §:n 1 momentissa olevan määritelmän mukaan "alfanumeerista tai graafista kuvaruutua, käytettävästä näyttöprosessista riippumatta" ja kyseisen asetuksen 1 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle jää "näyttöpäätelaitteilla varustettujen koneiden valvomoiden tai ajoneuvojen ohjaamoiden" ääressä suoritettava työ.

Pääasian oikeusriita

13 Ennakkoratkaisupyynnöstä käy ilmi, että Dietrich on työskennellyt 1.4.1974 lähtien filmin leikkaajana (Cutterin) WDR:n ohjelmastudiolla Siegenissä. Kantajan tehtävänä on yhdessä kulloistenkin televisio-ohjelman tekijöiden kanssa koostaa filmimateriaali ja muokata se lähetyskelpoiseksi kokonaisuudeksi. Kantaja käyttää valtaosan työajastaan kontrollimonitorien parissa joko käymällä läpi ja valitsemalla leikkaamattomia video-otoksia tai valvomalla edellä mainitun työn lopputulosta.

14 Tätä työtä varten Siegenin studioilla on yhteensä neljä erilaista työpistettä, joita Dietrich käyttää työpistettä välillä vaihtaen yhdessä muiden filmileikkaajien kanssa. Näistä työpisteistä kahdessa magneettinauhoitteina olevasta analogisesta kuvamateriaalista työstetään niin ikään analogisessa lähetysmuodossa oleva ohjelma. Filmin leikkaajalla on tätä varten käytössään erilaisia teknisiä laitteita, joita hän voi käyttää ohjauspöydästä käsin. Siihen syötettävät tiedot näkyvät erillisestä datamonitorista. Työpisteistä kahdella muulla digitalisoidaan analogisesta materiaalista sitä ennen valittu osa. Näin saatavat videotietokonetiedostot työstetään edelleen käyttäen tietokoneohjelmia, joita filmin leikkaaja käyttää

näppäimistön avulla. Siten valmistuva ohjelma lähetetään lopuksi digitalisoidussa muodossa.

15 Dietrich katsoo, että edellä mainitut neljä työpistettä kuuluvat BildscharbV:ssä tarkoitettuihin näyttöpäätetyön työpisteisiin ja vaatii BildscharbV:n 5 §:n nojalla, että joko hänen tehtävänsä suunnitellaan niin, että hänen päivittäinen näyttöpäätetyönsä keskeytyy säännöllisin väliajoin siten, että hän saa tehdä välillä muita tehtäviä tai että hän saa pitää joka tunti 10 minuutin palkallisen tauon.

16 WDR ei hyväksy näitä vaatimuksia. Sen mielestä BildscharbV:tä ei sovelleta filmileikkaajien työpisteisiin, koska he työstävät niillä elektronista liikkuvaa kuvaa, jota käsite "alfanumeerinen tai graafinen kuvaruutu" ei koske. Filmin leikkaajan tehtävänä on valmistaa televisiokuvaa, eikä tuottaa tekstiä, tai grafiikkaa. WDR:n mukaan leikkaukseen liittyvät tehtävät tai äänityksen muokkaaminen vastaavat "koneiden valvontaa", joka on tavallista esimerkiksi näyttöpäätteen avulla ohjattavassa kemikaalituotannossa tai lääketieteellisessä taudinmäärityksessä. Televisiotuotannon työpisteille on tyypillistä, että niissä käytetään koneita ja laitteita, joissa säännönmukaisesti on useita työn lopputuloksen muokkaamiseen ja arviointiin tarvittavia monitoreja.

17 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että esillä olevan asian ratkaisu riippuu siitä, voidaanko BildscharbV:tä soveltaa "filmileikkaajien" työpaikkaan. Sen mukaan näin olisi siinä tapauksessa, että BildscharbV:n 2 §:n 1 momentissa tarkoitetun graafisen kuvaruudun käsitteen katsottaisiin käsittävän analogisen ja/tai digitaalisen filmimateriaalin esittämisen monitoreilla, eikä kysymyksessä olisi asetuksen 1 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu "koneen valvomo".

18 Arbeitsgericht Siegen katsoo, että direktiivissä 90/270/ETY tarkoitettua käsitettä "näyttöpäätetyöpiste" on tulkittava laajasti huomioon ottaen direktiivin päämäärä, joka on taata parempi turvallisuustaso työpisteissä, joissa on näyttöpäätteet ja varmistaa työntekijöiden turvallisuus ja terveys. Niinpä ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen mukaan direktiivin 2 artiklan a alakohta koskee "perinteisen" tekstinkäsittelyn lisäksi myös graafista kuvaruutua käytettävästä näyttötekniikasta riippumatta ja direktiivin 2 artiklan b kohdassa on säädetty sellaisesta työpisteen määritelmästä, joka kattaa tietokonetyöskentelyn eri ilmenemismuodot.

19 Kansallinen tuomioistuin katsoo, että "graafisen kuvaruudun" käsitteen laajan tulkinnan perusteella on mahdollista katsoa, että sellaisen tietokonetiedoston työstäminen, joka sisältää digitalisoidussa muodossa olevia video-otoksia, sisältyisi tähän määritelmään. Sitä vastoin on epävarmaa, olisiko näin myös analogisesti tapahtuvan kuvamateriaalin toistamisen osalta. Koska ulkopuoliselle tarkkailijalle ero ei kuitenkaan ole ulkoisesti havaittavissa ja koska terveydensuojelu pätee yhtä lailla sekä digitaalisen että analogisen näyttötekniikkatavan osalta, useat seikat puhuvat sen puolesta, että kummankin kuvankäsittelytekniikan osalta olisi päädyttävä mahdollisesti analogisen tulkinnan avulla yhdenmukaiseen lopputulokseen.

20 Ennakkoratkaisua pyytänyt kansallinen tuomioistuin katsoo lisäksi, että direktiivin 90/270/ETY 1 artiklan 3 kohdan mukaisen poikkeusluettelon tarkoituksena ei ole rajoittaa direktiivin soveltamisalaa siten, että lukuisat tietokonetyön ilmenemismuodot jäisivät direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle. Kyseisen tuomioistuimen mukaan on lähdettävä liikkeelle siten siitä, että direktiivin 1 artiklan 3 kohdan a alakohdassa olevan sanamuodon "ajoneuvojen tai koneiden ohjaamot tai valvomot" mukaisiksi työpaikoiksi katsotaan yksinomaan sellaiset työpisteet, joissa koneen tai teknisen laitteiston käyttö tapahtuu tietokoneen avulla ja joissa näyttöpäätteellä tapahtuva esittäminen rajoittuu syötettyjen tietojen ja tuotantovaiheeseen liittyvien teknisten tietojen toistamiseen.

21 Koska kuitenkin siinä tapauksessa, että direktiivin 90/270/ETY 2 artiklan a alakohdan graafisen kuvaruudun käsitettä tulkitaan suppeasti tai 1 artiklan 3 kohdan a alakohdan koneiden valvomojen käsitettä laajasti, myös päinvastai-

nen lopputulos on mahdollinen, ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo olevan syytä pyytää yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua näiden säännösten tulkinnasta.

22 Vastaus esitettyihin ennakkoratkaisukysymyksiin on tarpeen päätöksen tekemiseksi pääasiassa, koska jos direktiiviä 90/270/ETY sovelletaan filmileikkaajien työpaikkoihin, heihin sovelletaan myös BildscharbV:tä. Siinä tapauksessa Dietrichillä olisi BildscharbV:n 5 §:n mukaisesti oikeus keskeyttää näyttöpäätetyöskentely siten, että hän saa tehdä välillä muita työtehtäviä tai pitää taukoja.

23 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin viittaa lopuksi siihen, että yhteisöjen tuomioistuin on tähän mennessä ottanut direktiiviin 90/270/ETY kantaa vain yhden kerran (yhdistetyt asiat C-74/95 ja C-129/95, X, 12.12.1996 annettu tuomio, Kok. 1996, s. I-6609). Se ei kuitenkaan käsitellyt silloin pääasiassa esillä olevia kysymyksiä.

24 Arbeitsgericht Siegen on päättänyt tällaisessa tilanteessa lykätä asian käsittelyä ja esittää yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavat ennakkoratkaisukysymykset:

"1. Onko turvallisuutta ja terveyttä varten näyttöpäätetyölle asetettavista vähimmäisvaatimuksista 29 päivänä toukokuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/270/ETY 2 artiklan a alakohtaa tulkittava siten, että tässä säännöksessä graafisella kuvaruudulla tarkoitetaan myös filmiotoksien esittämistä monitoreilla?

2. Jos ensimmäiseen kysymykseen annetaan kielteinen vastaus: onko neuvoston direktiivin 90/270/ETY 2 artiklan a alakohtaa tulkittava siten, että tässä säännöksessä graafisella kuvaruudulla tarkoitetaan sellaisten videotiedostojen esittämistä monitorilla, jotka sisältävät digitalisoidussa muodossa olevia filmiotoksia?

3. Jos ensimmäiseen tai toiseen kysymykseen annetaan myönteinen vastaus: onko neuvoston direktiivin 90/270/ETY 1 artiklan 3 kohdan a alakohtaa tulkittava siten, että tässä säännöksessä koneiden valvomoilla tarkoitetaan myös työpistettä, jossa analogista tai digitalisoitua kuvamateriaalia muokataan teknisin laittein ja/tai tietokoneohjelmin?"

Ensimmäinen ja toinen ennakkoratkaisukysymys

25 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin haluaa näillä kysymyksillä, jotka on syytä tutkia yhdessä, ennen kaikkea tietää, onko direktiivin 90/270/ETY 2 artiklan a alakohdassa olevaa käsitettä "graafinen kuvaruutu" tulkittava siten, että se käsittää kuvaruudut, joilla esitetään analogisessa tai digitaalisessa muodossa olevia filmiotoksia.

26 WDR:n ja Alankomaiden hallituksen mukaan näihin kysymyksiin on vastattava kieltävästi.

27 WDR esittää, että direktiivin 90/270/ETY 2 artiklan a kohdassa tarkoitettu näyttöpääte on alfanumeerinen tai graafinen kuvaruutu käytettävästä näyttöprosessista riippumatta. Pääasiassa on kysymys siitä, onko näyttöpääte, jonka ääressä pääasian kantaja työskentelee, "graafinen kuvaruutu".

28 Sen mukaan graafisia kuvaruutuja ovat yksinomaan kuvaruudut, joilla piirustus esitetään toistamista varten tai taiteellisena ilmauksena. Käsite "graafinen" on ymmärrettävä siten, että se tarkoittaa "kirjoituksen ja painojäljen monistamista

sekä piirustusta, kuparipiirrosta, teräspiirrosta, puupiirrosta, puuleikkausta koskevaa taidetta tai sellaista yhtä arkkia koskevaa taidetta, jossa esitetään joku näistä taiteenlajeista".

29 WDR katsoo, että "graafisessa" esityksessä grafiikan tekijä tekee valmistettavaa grafiikkaa varten piirtämistyön välittömästi näyttöpäätteen ääressä. Sen sijaan filmin leikkaaja ei käytä työskentelyssään tietokoneohjelmia alfanumeeristen merkkien avulla tai graafisen esityksen tekemiseen, vaan valitsee käsillä olevasta filmimateriaalista, eli liikkuvasta kuvasta työnsä alla olevaan esitykseen sopivat kuvat ja määrää yhdessä käsikirjoittajan tai ohjaajan kanssa esitykseen vierekkäin ja/tai peräkkäinen tai samanaikaisesti otettavan kuva- ja äänimateriaalin ja päättää mukaan tulevien kuvien ja äänien pituudesta ja järjestyksestä.

30 WRD:n mukaan tämän osalta ei ole mitään eroa siinä, toistetaanko kuvat analogisessa vai digitaalisessa muodossa. Molemmissa näyttötekniikoissa kuvaruutuun ilmestyy lopulta liikkuva kuva. Lisäksi direktiivin 90/270/ETY 2 artiklan käsitemääritelmän mukaan näyttötekniikalla ei ole merkitystä direktiivin soveltamisalan rajaamisen suhteen.

31 Näin ollen graafisen kuvaruudun käsite ei sen mukaan käsitä analogisessa tai digitaalisessa muodossa olevien filmiotoksien esittämistä monitorilla.

32 Alankomaiden hallitus esittää kuitenkin, että direktiivissä 90/270/ETY tarkoitetun näyttöpäätteen käsitteen kannalta on ratkaisevaa, että esitetty tieto on alfanumeerista tai graafista, ei sen esittämistapa.

33 Kyseisen hallituksen mukaan direktiivin 90/270/ETY 2 artiklan a alakohdassa tarkoitetun "alfanumeerisen" ja "graafisen" on katsottava tarkoittavan merkkien, eikä liikkuvien kuvien toistamista, kuten työpisteiltä edellytettäviä vähimmäisvaatimuksia koskeva direktiivin liite osoittaa. Tämän liitteen 1 kohdan b alakohdassa olevat kuvaruutuun liittyvät määräykset koskevat kuvaruudulla näytettäviä merkkejä (terävyys, suuruus) ja kuvaruudulla näytettyä kuvaa (kirkkaus ja kontrasti) sellaisenaan, kun taas kyseisessä liitteessä ei ole ollenkaan määräyksiä liikkuvista kuvista.

34 Alankomaiden hallitus katsoo, että monitorien avulla esitettävien filmiotoksien ja videotiedostojen osalta on kysymyksessä liikkuvan kuvan muodossa oleva tieto. Kysymys ei ole siis direktiivin 90/270/ETY 2 artiklan a alakohdassa tarkoitetusta merkkien toistamisesta, joten filmileikkaajien analogisten filmikuvien leikkaamisen ja niiden myöhemmän digitaalisen työstämisen yhteydessä monitorien ääressä suorittama työ ei kuulu direktiivin 90/270/ETY soveltamisalaan.

35 Asiassa ei voida hyväksyä kantaa, jonka mukaan "graafisen kuvaruudun" käsite ei koske kuvaruutuja, joilla esitetään filmiotoksia.

36 On todettava, että direktiivin 90/270/ETY päämääränä on sen otsikon ja 1 artiklan mukaan säätää turvallisuutta ja terveyttä varten vähimmäisvaatimukset näyttöpäätelaitteilla tehtävälle työlle ja että sen neljännen perustelukappaleen mukaan niiden vähimmäisvaatimusten noudattaminen, joiden tarkoituksena on taata parempi turvallisuustaso työpisteissä, joissa on näyttöpäätteet, on olennaisen tärkeää työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden varmistamiseksi.

37 Työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden suojaamista koskeva päämäärä edellyttää, että direktiivissä ja sen liitteessä olevia säännöksiä, kuten kaiken säteilyn

vähentäminen merkityksettömälle tasolle tai työpisteestä lähtevän melun huomioonottaminen, noudatetaan riippumatta siitä, minkä tyyppisiä näyttöpäätteellä esitettävät kuvat ovat.

38 Lisäksi direktiivin 90/270/ETY 2 artiklan a alakohdan tulkitseminen suppeasti siten, että filmiotosten esittämiseen käytettävät näyttöpäätteet jätettäisiin sen soveltamisalan ulkopuolelle, johtaisi siihen, että merkittävä osa työntekijöistä jäisi direktiivin suojan ulkopuolelle, vaikka he ovat samanlaisessa tilanteessa niiden työntekijöiden kanssa, jotka käyttävät graafista kuvaruutua sellaisena kuin WDR ja Alakomaiden hallitus katsovat tämän käsitteen tarkoittavan. Tällainen tulkinta haittaisi merkittävästi direktiivin tehokasta vaikutusta.

39 Lisäksi on korostettava, kuten komissio on sattuvasti tehnyt, että direktiivin 90/270/ETY soveltamisalan ulkopuolelle jäävät laitteet, jotka on lueteltu tyhjentävästi 1 artiklan 3 kohdassa, liittyvät sellaisiin tilanteisiin, joissa kuvaruudun käytön merkitys on toissijainen tai sitä käytetään lyhyen aikaa. Sitä vastoin direktiivin soveltamisalaan kuuluvat kaikki intensiivisen näyttöpäätetyön muodot.

40 Tähän on lisättävä, että komissio on myös todennut täysin perustellusti, että siitä, että yhteisön lainsäätäjä ei ole säätänyt mukautettavaksi näyttöpäätteen käsitettä tekniseen kehitykseen, kuten se on säätänyt direktiivin 90/270/ETY 10 artiklan liitteessä olevien vähimmäisvaatimusten osalta, on katsottava seuraavan, että se piti tätä käsitettä riittävän laajana direktiivillä tavoiteltujen päämäärien saavuttamiseen.

41 Edellä olevan perusteella on lähdettävä siitä, että direktiivin 90/270/ETY 2 artiklan a alakohdassa olevaa käsitettä "graafinen kuvaruutu" on tulkittava laajasti siten, että se käsittää kuvaruudut, joilla esitetään filmiotoksia.

42 Tämän osalta ei ole mitään eroa siinä, onko esitettävän materiaalin tallentamisessa käytetty analogista vai digitaalista tekniikkaa, varsinkin kun direktiivin 90/270/ETY 2 artiklan a alakohta käsittää näyttöpäätteet "käytettävästä näyttöprosessista riippumatta".

43 Ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen on siten vastattava, että direktiivin 90/270/ETY 2 artiklan a alakohdassa olevaa käsitettä "graafinen kuvaruutu" on tulkittava siten, että se käsittää kuvaruudut, joilla esitetään analogisessa tai digitaalisessa muodossa olevia filmiotoksia.

Kolmas ennakkoratkaisukysymys

44 WDR esittää siltä varalta, että yhteisöjen tuomioistuin antaisi ensimmäiseen ja toiseen kysymykseen myöntävän vastauksen, että kantajan työpisteet kuuluvat direktiivin 90/270/ETY soveltamisalan ulkopuolelle jätettyyn ryhmään "ajoneuvojen tai koneiden ohjaamot tai valvomot".

45 WDR:n mukaan direktiivissä 90/270/ETY otetaan huomioon se, että säännöstöä, joka on laadittu ennen kaikkea toimisto- ja hallintoalaa varten, ei pidä, eikä voida soveltaa sellaisilla aloilla, joiden osalta on olemassa erityisvaatimuksia. Tämä seuraa esimerkiksi direktiivin 90/270/ETY 1 artiklan 3 kohdan b alakohdasta, jonka mukaan kuljetusvälineissä olevat tietokonejärjestelmät eivät kuulu direktiivin soveltamisalaan.

46 WDR katsoo, että käsitteen "koneiden valvomot" on katsottavan tarkoittavan sellaisia työpisteitä, jotka laitetaan koneisiin tuotannon yhteydessä ja joiden on

katsottava olevan koneen kokonaisuuden osa sellaisten kuvaruudulla varustettujen ohjauslaitteistojen takia, joiden avulla voidaan suoraan puuttua tällä koneella suoritettavien eri tuotantovaiheiden kulkuun. Tältä osin kansallinen tuomioistuin on virheellisesti katsonut, että koneiden valvomoiksi olisi katsottava ainoastaan sellaiset työpisteet, joissa koneen tai teknisen laitteiston käyttö tapahtuu tietokoneen avulla ja joissa näyttöpäätteellä tapahtuva esittäminen rajoittuu syötettyjen tietojen ja tuotantovaiheeseen liittyvien teknisten tietojen toistamiseen. Direktiivi ja BildscharbV eivät sisällä sellaista rajoitusta.

47 WDR:n mukaan direktiivin 90/270/ETY 1 artiklan 3 kohdan a alakohdan poikkeussäännöksen soveltamisalan määrittämisen kannalta ratkaisevaa on se, että työstämistapahtumat ovat näyttöpäätteellä varustetun koneen valvomon kokonaisuuteen kuuluva osa, kuten on tavallista esimerkiksi näyttöpäätteen avulla ohjattavassa toiminnassa, esimerkiksi lääketieteellisessä taudinmäärityksessä. Näin on sellaisen filminleikkauslaitteen ääressä tehtävien työstämistapahtumien osalta, jonka kokonaisuuden osa ohjauspöytä on. Nimittäin myös tässä tapauksessa on kysymys työpisteestä, jonka ääressä leikataan raakamateriaalia teknisellä laitteella laitteen kokonaisuuden osana olevaa, kuvaruudulla varustettua ohjauslaitteistoa käyttämällä.

48 Tässä on syytä todeta, että direktiivin 90/270/ETY 1 artiklan 3 kohdan a alakohdan sanamuodosta ei saada minkäänlaista apua sen selvittämiseen, mikä käsitteen "koneiden valvomo" soveltamisala on.

49 Mutta kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut ensimmäiseen ja toiseen ennakkoratkaisukysymykseen antamansa vastauksen yhteydessä, yhteisöjen lainsäätäjä halusi määritellä direktiivin 90/270/ETY soveltamisalan hyvin laajasti. Ainoat tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle jäävät työpisteet,

jotka on lueteltu tyjentävästi 1 artiklan 3 kohdassa, koskevat sellaisia laitteita, joissa kuvaruudun merkitys on toissijainen tai sitä käytetään lyhyen aikaa.

50 Tällaisessa tilanteessa käsitettä "ajoneuvojen tai koneiden ohjaamot tai valvomot" on direktiivin 90/270/ETY soveltamisalaa koskevana poikkeuksena tulkittava joka tapauksessa suppeasti.

51 Kuten komissio on kuitenkin aivan oikein todennut, Dietrichin harjoittaman työskentelyn kaltainen toiminta edellyttää tuotantovaiheiden jatkuvan muuntamiskäsittelyn ohella, että työntekijä seuraa näitä vaiheita visuaalisesti ja auditiivisesti ja että tuotantovaiheet esitetään elektronisina liikkuvina kuvina useilla näyttöpäätteillä ja monitoreilla samanaikaisesti ja työskentelyssä vaaditaan lisäksi älyllisiä ja taiteellisia suorituksia, joiden toteuttaminen vaatii yhtä lailla filmin leikkaajan näön ja kuulon käyttämistä.

52 Asiassa ei voida mistään syystä perustellusti olettaa, että yhteisöjen lainsäätäjä olisi tarkoittanut jättää käsitteen "ajoneuvojen tai koneiden ohjaamot tai valvomot" soveltamisalan ulkopuolelle näin intensiivisesti suoritettavan näyttöpäätetyöskentelyn.

53 Tämän lisäksi sellaisen toiminnan sisällyttäminen direktiivin 90/270/ETY soveltamisalaan on perusteltua jo siitä syystä, että kantajan kohdalla työskentely näyttöpäätteellä on paljon rasittavampaa kuin työskentely direktiivin suoja-alueeseen riidattomasti kuuluvassa tavanomaisessa, tietokoneella varustetussa toimistotyöpisteessä.

54 Tästä seuraa, että kolmanteen kysymykseen on vastattava, että direktiivin 1 artiklan 3 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että käsite "koneiden val-

vomo" ei käsitä pääasiassa kysymyksessä olevan kaltaista työpistettä, jossa analogista tai digitalisoitua kuvamateriaalia työstetään teknisin laittein ja/tai tietokoneohjelmin lähetyskelpoisiksi televisio-ohjelmiksi.

Oikeudenkäyntikulut

55 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Alankomaiden hallitukselle ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut Arbeitsgericht Siegenin 7.1.1999 tekemällään päätöksellä esittämät kysymykset seuraavasti:

1) **Turvallisuutta ja terveyttä varten näyttöpäätetyölle asetettavista vähimmäisvaatimuksista 29 päivänä toukokuuta 1990 annetun neuvoston direk-**

tiivin 90/270/ETY (viides direktiivin 89/391/ETY 16 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu erityisdirektiivi) 2 artiklan a alakohdassa olevaa käsitettä "graafinen kuvaruutu" on tulkittava siten, että se käsittää kuvaruudut, joilla esitetään analogisessa tai digitaalisessa muodossa olevia filmiotoksia.

2) **Direktiivin 90/270/ETY 1 artiklan 3 kohdan a alakohtaa on tulkittava siten, että käsite "koneiden valvomo" ei käsitä pääasiassa kysymyksessä olevan kaltaista työpistettä, jossa analogista tai digitalisoitua kuvamateriaalia työstetään teknisin laittein ja/tai tietokoneohjelmin lähetyskelpoisiksi televisio-ohjelmiksi.**

Moitinho de Almeida Schintgen Gulmann

Puissochet Skouris

Julistettiin Luxemburgissa 6 päivänä heinäkuuta 2000.

R. Grass

kirjaaja

J. C. Moitinho de Almeida

kuudennen jaoston puheenjohtaja